

Abstract. The study analyzes the vision of the Ukrainian and Moldovan vectors of Romania's foreign policy in the program documents of political parties. The methodological basis of the work is content analysis and comparative analysis. The unit of analysis is a separate sentence in which Ukraine or Moldova is mentioned. To increase the accuracy of the analysis, the mentions were coded according to content categories that reflect the key directions of the foreign policy discourse, each mention can be assigned to several content categories.

Keywords: Romanian foreign policy, program documents of political parties, Ukraine, Moldova.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Program de guvernare 2021–2024. URL: https://udmr.ro/upload/dokumentumok/ProgramdeGuvernare_2021_2024_PNL_PSD_UDMR.pdf (дата звернення: 12.09.2025).
2. Program de guvernare 2025–2028. URL: <https://docs.rferl.org/ro-ro/2025/06/23/814d730b-7c4a-430c-af80-08dda7e35554.pdf> (дата звернення: 12.09.2025).
3. Program de guvernare USR 2024. Uniunea Salvați România (USR). URL: <https://usr.ro/wp-content/uploads/2017/04/Program-de-guvernare-USR-2024.pdf> (дата звернення: 12.09.2025).
4. Program de guvernare PNL 2024–2028. Partidul Național Liberal (PNL). URL: <https://media.pnl.ro/wp-content/uploads/2024/11/PROGRAM-GUVERNARE-PNL-2024-2028.pdf> (дата звернення: 12.09.2025).
5. Program de guvernare PSD 2025–2028. Partidul Social Democrat (PSD). URL: <https://www.psd.ro/wp-content/uploads/2024/10/Program-de-guvernare-PSD-2025-2028.pdf> (дата звернення: 12.09.2025).
6. Cartea AUR: program politic. Alianța pentru Unirea Românilor (AUR). URL: https://programaur.ro/wp-content/uploads/2024/11/CARTEA-AUR_pou.pdf (дата звернення: 12.09.2025).
7. Vișu V. Sondaj: Maia Sandu se bucură de cea mai mare încredere din partea populației. Peste 55 la sută dintre moldoveni susțin aderarea la UE. *RFI România*. URL: <https://www.rfi.fr/ro/republica-moldova/20250226-sondaj-maia-sandu-se-bucura-de-cea-mai-mare-incredere-din-partea-populatiei-peste-55-la-suta-sustin-aderarea-r-moldova-la-ue> (дата звернення: 15.08.2025).
8. Isopescu M. Sondaj: Aproape jumătate dintre români vor unirea cu Republica Moldova. *Digi 24*. URL: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/sondaj-aproape-jumatate-dintre-romani-vor-unirea-cu-republica-moldova-3414627> (date of access: 23.09.2025).

УДК 7.049.2:32.019.5-042.4]:001.8(470)

ІЗОЛЯЦІОНІЗМ У ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОМУ КУРСІ АДМІНІСТРАЦІЇ ДОНАЛЬДА ТРАМПА

М. О. Савалюк

Анотація. Стаття присвячена дослідженню трансформації ізоляціонізму в зовнішній політиці США від заснування держави до сучасності та окресленню особливостей ізоляціоністського курсу президента Дональда Трампа другої каденції. Методологія дослідження базується на компаративному аналізі історичних та сучасних джерел, методі кейс-стаді для конкретних прикладів політики Трампа щодо України, Ізраїлю, Ірану, трансформації військових структур, а також контент-аналізі публічних промов і заяв президента, що дозволяє виявити характерні риси та парадокси сучасного ізоляціонізму США.

Ключові слова: ізоляціонізм, зовнішня політика США, Дональд Трамп, друга каденція Трампа, Доктрина Монро.

Вступ. Проблема ізоляціонізму в зовнішній політиці США є однією з ключових у сучасних міжнародних дослідженнях. Ізоляціоністські тенденції, що посилюються у періоди внутрішньополітичної турбулентності, неодноразово змінювали курс американської дипломатії від часів міжвоєнного періоду до сучасності. Президентство Дональда Трампа стало показовим прикладом відходу від традиційної стратегії глобального лідерства, що базувалася на ліберальному інтернаціоналізмі, та переходу до курсу, який дослідники визначають як унілатералізм або «selective disengagement» (англ. «вибіркове відсторонення»).

Дослідженням ізоляціонізму в політиці США займалися Волтер Рассел Мід, Волтер Ла Фебер, Чарльз А. Бірд, Семюел Флегг Беміс. Тему ізоляціонізму в зовнішньополітичному курсі Трампа використовують багато науковців, серед яких, на думку автора, можна виділити Джейсена Кастільо, Джона Шюслера, Роберт Кагана, Стівена Вертгайма.

Метою цієї статті є виявити особливості ізоляціонізму в зовнішньополітичних діях другої каденції Дональда Трампа та окреслити основні етапи трансформації поняття ізоляціонізму в зовнішньополітичному дискурсі США.

Основна частина. Поняття «ізоляціонізм» у політичному та науковому дискурсі США з'явилося наприкінці XIX – на початку XX століття. Але сама ідея дистанціювання від зовнішніх справ бере початок значно раніше – ще від «Farewell Address» Джорджа Вашингтона (1796), де він застерігав від «заплутаних союзів» [1]. Ця теза лягла в основу традиційного американського переконання, що безпека і процвітання країни можливі без активної участі у європейській політиці.

Доктрина Монро 1823 року часто вважається класичним прикладом раннього «ізоляціонізму» США: у своєму «Seventh Annual Message» президент Джеймс Монро оголосив, що «Американський континент... не є допустимим до подальшої колонізації європейськими державами», і водночас США уникатимуть висловлювання інтересів у європейських конфліктах [2]. Цей первинний текст – початок для всіх наступних інтерпретацій.

У найпростішому варіанті Доктрину розуміють як засіб забезпечити «новий світ» від реставрації колоніалізму вождями Старого світу, тобто як декларацію «не втручайтеся». Монро заявив про зону впливу, але не про експансію США; такий підхід підкреслює риторичну спрямованість Доктрини проти європейського колоніалізму.

Дехто з істориків вказує, що формулювання 1823 року мало значну внутрішньополітичну мотивацію: воно служило інтересам політичних коаліцій і виборчої боротьби, зокрема, кампанії 1824 року. Ернест Р. Мей у фундаментальній праці «*The Making of the Monroe Doctrine*» підкреслює, що Доктрина була не лише зовнішньополітичною заявою, а й інструментом внутрішньої політики. Це змушує дослідника відмовитися від чисто ідеалістичного чи чисто міжнародного тлумачення [3].

Згодом трактування Доктрини радикально змінилося: на межі XIX–XX століть вона перетворилася на правове й ідеологічне підґрунтя для американської гегемонії у Західній півкулі. Найпомітніше розширення – «короларій» Теодора Рузвельта (Roosevelt Corollary, 1904), який виписав право США виступати як «міжнародна поліція» у Латинській Америці, виправдовуючи інтервенції під приводом стабільності та захисту інтересів [4]. Ця трансформація демонструє, як одна й та сама декларація може бути інструментом і протекціонізму від зовнішнього втручання, і внутрішнього панування в регіоні.

Якщо в XIX столітті ізоляціонізм здебільшого асоціювався з Доктриною Монро і дистанціюванням США від європейських справ, то в XX столітті його зміст значно змінився. В історіографії й політичному дискурсі він почав коливатися між пасивним невтручанням і активним націоналізмом, набуваючи все більш суперечливого характеру.

Після Першої світової війни США відмовилися від участі в Лізі Націй. Одним із найяскравіших символів міжвоєнного ізоляціонізму став Пакт Бріана-Келлога, підписаний 27 серпня 1928 року в Парижі [5]. У своєму первинному задумі Пакт сприймався як триумф міжнародного ідеалізму – спроба інституціоналізувати антивоєнні настрої після катастрофи Першої світової війни. Водночас можна трактувати Пакт Бріана-Келлога як інституційний прояв американського ізоляціонізму. США підписали його, не беручи на себе жодних конкретних зобов'язань чи механізмів контролю, що відповідало політичному курсу «невтручання без відповідальності». Це стало символом того, що американський ізоляціонізм у 1920–1930 рр. означав небажання брати на себе багатосторонні міжнародні зобов'язання. Дослідники, як-от Семюел Флегг Беміс («*A Diplomatic History of the United States*»), вважали цей період «золотим часом» ізоляціонізму, коли суспільна думка рішуче виступала проти втягування у конфлікти Європи [6].

Події 1941 року, а саме напад на Перл-Харбор, показали обмеженість класичного ізоляціонізму. У вступі США до війни історики, наприклад, Вільям Епплмен Вільямс («*The Tragedy of American Diplomacy*») вбачають перехід до глобального втручання, і термін «ізоляціонізм» став у політичній риторичі майже синонімом «наївності» чи «сліпоті» [7].

У другій половині XX століття ізоляціонізм більше не означав офіційної стратегії, а радше позицію меншості, яка критикувала «глобальне втягування» США. У роботах Волтера Ла Фебера («*America, Russia, and the Cold War, 1945–2002*») видно, що ізоляціонізм став «етикеткою» для тих, хто виступав проти НАТО, війни у В'єтнамі чи надмірних військових витрат [8]. Іншими словами, це вже не політика держави, а термін для опонентів експансії.

У ХХІ столітті ізоляціонізм США не зник, але трансформувався у форму «вибіркового націоналізму». На думку китайського дослідника Сунь Гуою, сучасний американський ізоляціонізм – це не відмова від міжнародної участі, а «стратегія вибіркової участі», коли США взаємодіють із глобальними процесами лише тоді, коли це безпосередньо відповідає їхнім економічним або безпековим інтересам [9].

Отже, еволюція ізоляціонізму від Джорджа Вашингтона до ХХІ століття – це шлях трансформації від нейтралітету до прагматичного націоналізму. Якщо колись ізоляціонізм означав самозбереження демократії у ворожому світі, то сьогодні він став формою контрольованого егоцентризму, який відкидає глобальні ідеї на користь короткострокової національної вигоди. У цьому сенсі ізоляціонізм ХХІ століття – не тінь минулого, а переосмислення старих принципів у новій, постглобальній реальності.

Історичний розвиток американського ізоляціонізму свідчить, що ця ідеологія ніколи не була сталою чи однозначною. Вона неодноразово змінювала форму, реагуючи на зовнішні виклики та внутрішні настрої американського суспільства – від морального самозахисту республіки Вашингтона до прагматичного відсторонення від європейських конфліктів у міжвоєнний період.

Саме на цьому тлі з'являється феномен Дональда Трампа – політика, який зробив ізоляціонізм центральною ідеєю своєї зовнішньої доктрини. Його лозунг «*America First*» став не просто передвиборчим гаслом, а новою формою американського націоналізму, що поєднує скепсис до міжнародних союзів із готовністю застосовувати силу у власних інтересах.

Під час другої каденції Дональда Трампа ізоляціонізм набуває чітких, дієвих форм, поєднуючи сильну риторику й вибіркові втручання. Політика демонструє прагнення мінімізувати традиційні зобов'язання, уникати тривалих конфліктів, але водночас бути агресивним там, де це вважається вигідним або стратегічно важливим.

На початку 2025 року, коли Дональд Трамп повернувся на посаду президента, його риторика щодо України була більш обережною і містила ідею територіальних поступок як умови миру. Проте вже восени 2025 року відбувся помітний поворот у риториці щодо України. Після зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським на полях Генеральної асамблеї ООН Трамп заявив, що Україна, за підтримки Європейського Союзу і НАТО, може повернути всі території, захоплені Росією, і відновити свої кордони «у їх оригінальному вигляді» [10].

Одним із помітних елементів відходу від політики невтручання є коливання в тоні та діях щодо України. Наприклад, є повідомлення, що США під керівництвом Трампа надаватимуть Україні розвіддані для ударів по енергетичній інфраструктурі Росії й, можливо, довгострокові ракети, як-от «Tomahawk» [11].

Водночас Трамп робить жорсткі заяви, але зберігає можливість «мирного рішення» чи переговорів, коли це вигідно, для підтвердження образу «Америка передусім». Це дає змогу йому маневрувати: підтримати Україну щодо зброї або розвідки, але не зобов'язуватися на нескінченну допомогу чи масштабне втручання. Це типова риса ізоляціоністського підходу, бо головний пріоритет – американські інтереси, бюджет, уникання великих витрат чи відповідальності.

Щодо України новий етап політики Трампа не означає повного розриву з ідеєю ізоляціонізму. Навпаки – це її модернізована форма, у якій США прагнуть зберегти глобальний вплив, мінімізуючи власні втрати. Його нинішня позиція щодо України «більше політична, ніж ідеологічна» [12]: Трамп закликає союзників посилити підтримку, але не обіцяє безпосереднього військового втручання США.

Іншим важливим проявом особливості ізоляціонізму Дональда Трампа під час його другої каденції є міждержавні відносини між США та Ізраїлем. У другій каденції Дональда Трампа ці відносини перейшли від традиційного альянсу до практичного партнерства, що охоплювало як політичну й публічну підтримку, так і – у критичний момент – військову підтримку чи координацію дій. Коли Ізраїль у червні 2025 року почав масштабні удари по іранській ядерній інфраструктурі, реакція Вашингтона містила низку елементів: публічне схвалення дій Ізраїлю, дипломатичну підтримку у певних форматах, а згодом – і прямі удари США по іран-

ським об'єктам у межах більш широкої операції, спрямованої на стримування ядерної загрози. Таке поєднання – це серйозна ескалація, яка демонструє, що «America First» не обов'язково означає пасивність; радше вибіркову, інтенсивну підтримку найбільш важливих союзників та інтересів.

Важливо звернути увагу й на риторику: Трамп поєднав схвалення сили з дипломатичним тиском на Іран, виставляючи ультиматуми та даючи короткі терміни на «угоду», що більше нагадує політику «впливу через примус», ніж традиційний ізоляціонізм у вигляді відсторонення. Він наголошував, що дає Ірану «другий шанс» домовитися, але в разі відмови США і їхні союзники продовжать удари. Це відрізняється від універсального підходу втручання: акцент не на глобальну відповідальність, а на те, що «Ізраїль – важливий союзник, із ним слід діяти рішуче». Така стратегія знову підкреслює характер сучасного ізоляціонізму в його трампівській версії: не відмова від сили, а селективне, жорстке її застосування для досягнення національних цілей і захисту ключових союзників.

Водночас Трамп не відходить від своєї класичної риторики недовіри до наднаціональних інституцій, що вкотре було підкреслено під час вересневої сесії ювілейної 80-ї сесії Генасамблеї ООН. Трамп заявив, що за кілька місяців своєї каденції він «завершив сім нескінченних війн», і що ООН не допомагала йому в цьому [13]. Такий підхід – спроба підкреслити роль США як глобального актора, але без покладання відповідальності на міжнародні інституції.

Його промова містить явні наголоси на важливості суверенітету націй, контролю над кордонами, критики глобалістичної агентури. «Rejects globalism» – ідея, що країни не повинні підкорятися глобалістичним нормам чи зобов'язанням [14]. «Illegal aliens ... if you come illegally ... you're going to jail or you're going back» (пер. з англ. «Нелегальні іммігранти... якщо ви приїжджаєте нелегально... вас посадять до в'язниці або повернуть назад» – авт.) – жорсткий підхід до імміграції [14]. Ці тези перегукуються з класичним ізоляціонізмом у сенсі, що держава має мінімально взаємодіяти із зовнішніми потоками, зберігаючи внутрішню контрольованість.

Трамп назвав зміну клімату «найбільшим обманом» і звинуватив країни у тому, що, виконуючи кліматичні зобов'язання, вони «зливають» власні економіки [15]. Такий підхід підкреслює ізоляціоністський скепсис до глобальних кліматичних угод як таких, що обтяжують США без прямої вигоди.

Навіть інцидент із ескалатором і телесуфлером був символічним жестом недовіри. Трамп інтерпретував технічні «поломки» як атаку на його позицію, транслуючи назовні образ недовіри до міжнародних установ та систем.

Цікавим епізодом став виступ у вересні 2025 року міністра війни США Піта Гегсета на рідкісному зібранні старших військових керівників у Квантіко, штат Вірджинія, де він оголосив про радикальні зміни у зовнішній та внутрішній політиці оборонного відомства. Виступ став кульмінацією політики Дональда Трампа, який перейменував Міністерство оборони на «Міністерство війни» (Department of War), підкреслюючи тим самим нову парадигму зовнішньої політики США. Гегсет заявив: «Відтепер єдина місія Міністерства війни – це війна: готуватися до війни та перемагати в ній. Безкомпромісно і невпинно» [16]. Ця риторика підкреслює відхід від попередньої стратегії оборони та намір США активно готуватися до потенційних конфліктів.

Епізод із оголошенням про необхідність підготовки Міністерства війни до воєнних дій чітко ілюструє специфіку сучасного ізоляціонізму Дональда Трампа. На відміну від класичного ізоляціонізму, який передбачав пасивне утримання від участі у конфліктах і мінімізацію зовнішніх зобов'язань, трампівський варіант поєднує відмову від багатосторонніх зобов'язань із готовністю до вибіркового військових дій там, де це стратегічно вигідно США.

З одного боку, підкреслення ролі Міністерства війни як структури, яка постійно готується до війни, демонструє, що Трамп не прагне повної відстороненості від світу: США залишаються активним гравцем у глобальній безпеці. З іншого боку, концентрація на національних силах, внутрішній дисципліні та автономії американських військ відповідає принципу «суверенітет понад міжнародні коаліції та інституції». На думку автора, США діють самостійно, не покладаючись на ООН або НАТО, і втручаються лише тоді, коли це сприяє захисту їх інтересів.

Висновки. Ізоляціонізм Дональда Трампа – це унікальна сучасна форма американського ізоляціонізму, що поєднує традиційні принципи невтручання та самозахисту з новими стратегічними акцентами на сильній, автономній державі. На відміну від класичних форм ізоляціонізму, сучасний варіант не означає повного відсторонення від міжнародної арени: США продовжують активно впливати на глобальні процеси, але вибірково, обмежуючи участь у конфліктах та мінімізуючи багатосторонні зобов'язання.

Ключові риси трампівського ізоляціонізму охоплюють селективну військову активність, економічний протекціонізм та критичне ставлення до міжнародних організацій, таких як ООН чи Паризька кліматична угода. Водночас акцент робиться на національному суверенітеті, автономії збройних сил і внутрішній дисципліні, що проявляється, зокрема, у реформуванні Міністерства війни та підготовці до конфліктів.

Взаємодія України з Дональдом Трампом у контексті його сучасного підходу ізоляціонізму потребує чіткої стратегії, що враховує його пріоритети та стиль ухвалення рішень. По-перше, важливо акцентувати на тому, що підтримка України сприяє захисту стратегічних та економічних інтересів США, зміцнює безпеку Європи та сприяє стримуванню агресора, водночас мінімізуючи пряме залучення американських військ. По-друге, українська дипломатія має бути максимально конкретною та результативною, демонструючи швидкі та вимірювані ефекти співпраці, наприклад у сфері постачання оборонних систем, введення санкцій або інформаційної підтримки, уникаючи тривалих дискусій без очевидної вигоди для США.

Вважаємо, що важливо позиціонувати Україну як сильного і автономного союзника, здатного діяти самостійно, що відповідає підходу Трампа, який віддає перевагу партнерству з країнами, що не потребують постійного контролю як Ізраїль. Підкреслення успіхів співпраці через медіа та риторику, що демонструє роль США у досягненні результатів, сприяє формуванню позитивного іміджу, на який Трамп звертає особливу увагу.

Abstract. The article is devoted to the study of the transformation of isolationism in U.S. foreign policy from the founding of the state to the present day and to outlining the features of Donald Trump's isolationist course during his second term. The research methodology is based on a comparative analysis of historical and contemporary sources, the case study method for specific examples of Trump's policies (Ukraine, Israel, Iran, transformation of military structures), and a content analysis of the president's public speeches and statements, which allows for the identification of characteristic features and paradoxes of contemporary U.S. isolationism.

Keywords: isolationism, U. S. foreign policy, Donald Trump, second term, Monroe Doctrine.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Washington G. Farewell Address. 1796. *Department of State. Office of the Historian*. URL: <https://history.state.gov/milestones/1784-1800/washington-farewell>
2. Adams J. Seventh Annual Message to Congress. *The American Presidency Project*. URL: <https://www.presidency.ucsba.edu/documents/seventh-annual-message-1>
3. Kushner H. I., May E. R. The Making of the Monroe Doctrine. *Naval War College Review*. 1977. Vol. 30, № 2. P. 1–15. URL: <https://digital-commons.usnwc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5726&context=nwc-review>
4. Roosevelt and the Monroe Doctrine. *Department of State. Office of the Historian*. URL: https://history.state.gov/milestones/1899-1913/roosevelt-and-monroe-doctrine?utm_source
5. Kellogg-Briand Pact, 1928. *The Avalon Project: Documents in Law, History and Diplomacy. Lillian Goldman Law Library in the memory of Sol Goldman. Yale Law School*. URL: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/kbpact.asp
6. A Diplomatic History of the United States. *Archive.org Collection*. URL: <https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.77553/page/n13/mode/2up>
7. Appleman Williams W. *The Tragedy of American Diplomacy*. Cleveland; New York: The World Publishing Company, 1959. 219 p. URL: <https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uc1.31822003198348&seq=9>
8. LaFeber W. *America, Russia and the Cold War 1945–2002*. Updated 9th edition. The McGraw-Hill Companies, 2002. 487 p. URL: https://www.academia.edu/837258/America_Russia_and_the_Cold_War_1945_2002
9. Guoyou S. The New Development of American Isolationism on Globalization. *Frontiers*. 2017. № 16. URL: https://cas.fudan.edu.cn/info/1212/10285.htm?utm_source
10. Trump says he now thinks Ukraine can win back all of its territory taken by Russia / R. Shabad et al. *CNBC*. 23.09.2025. URL: <https://surl.li/srven>
11. Holland S., Slattery G. US to provide Ukraine with intelligence on missile strikes deep inside Russia – *WSJ Reuters*. 01.10.2025. URL: <https://surl.li/rczikm>
12. Ravi H. Ukraine can win back all its territory, Trump says after UN meeting with Zelensky; urges EU and NATO support. *Livemint*. 24.09.2025. URL: <https://surl.li/khavww>

13. Gram Slattery and Michelle Nichols. Trump blasts UN, not helping US-led peace efforts; backs it 100 %. Reuters. 23.09.2025. URL: https://www.reuters.com/world/trump-blasts-un-not-helping-us-led-peace-efforts-backs-it-100-2025-09-23/?utm_source=chatgpt.com
14. At UN, President Trump champions sovereignty, rejects globalism. White House. 23.09.2025. URL: <https://www.whitehouse.gov/articles/2025/09/at-un-president-trump-champions-sovereignty-rejects-globalism>
15. United Nations General Assembly: Donald Trump speech. ABC News. 24.09.2025. URL: <https://www.abc.net.au/news/2025-09-24/united-nations-general-assembly-donald-trump-speech/105809190>
16. Pete Hegseth tells top generals: prepare for war. Newsweek. 02.10.2025. URL: <https://www.newsweek.com/pete-hegseth-tells-top-generals-prepare-for-war-10818763>

УДК 327(477+569.4):327(1-773)

ДЕРЖАВИ ГЛОБАЛЬНОГО ПІВДНЯ У ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІЙ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ: ПРИКЛАД ІЗРАЇЛЮ

О. О. Самохвал

Анотація. У статті розглядається зовнішньополітична стратегія України в умовах війни з російською федерацією та особливості її взаємодії з державами Глобального Півдня на прикладі Ізраїлю. Автор аналізує тенденції голосувань у Генеральній Асамблеї ООН, які свідчать про відсутність міжнародного консенсусу щодо підтримки України, а також визначає місце Ізраїлю серед партнерів України у безпековій сфері. Підкреслюється схожість викликів, із якими стикаються Україна та Ізраїль, зокрема постійний зовнішній тиск і загроза з боку авторитарних режимів. Обидві держави активно застосовують стратегії жорсткої сили для збереження свого суверенітету та національної безпеки. У роботі наведено приклади військово-технічної співпраці між країнами та дипломатичної взаємодії на рівні міжнародних організацій. Зроблено висновок про перспективність розвитку партнерства України та Ізраїлю на основі спільних цінностей демократії, безпеки та верховенства міжнародного права.

Ключові слова: Україна, Ізраїль, зовнішня політика, Глобальний Південь, війна, дипломатія, міжнародне право, безпека.

Вступ. Де-факто Україна знаходиться у стані війни із російською федерацією з моменту анексії останньою Криму у 2014 році. Тим не менш, станом на сьогодні, повномасштабне російське вторгнення актуалізувало необхідність мобілізації не лише внутрішніх ресурсів, а й зовнішніх, у тому числі із залученням інших держав до процесу ведення війни та питань її закінчення через те, що розпочата росією війна має глобальний характер та впливає не лише на розстановку сил на політичній карті світу, а й на існуючий міжнародний порядок. Для боротьби із агресором українською дипломатією було створено коаліцію із держав, яка сьогодні, переважно, складається із представників Європи та Північної Америки, а також окремих держав Азії, які можна зарахувати до складу так званої «ліберально-демократичної спільноти».

Голосування за резолюції під час засідань ГА ООН, що стосуються війни показують відсутність міжнародного консенсусу щодо питань підтримки України. Така резолюція ГА «Принципи Статуту ООН, що лежать в основі всеосяжного, справедливого та тривалого миру в Україні», де йшлося про вивід російських військ із України, не була підтримана 39 державами світу, де 7 – проголосували проти, а 32 – утрималися. А вже через 9 місяців резолюція «Забезпечення засобів правового захисту та репарацій у зв'язку з агресією проти України» зібрала 74 голоси «утрималися» та 13 «проти».

Тенденція збереглася в 2024 році: резолюцію «Безпека та захищеність ядерних об'єктів України, включаючи Запорізьку АЕС», що вимагає повернення під контроль ядерних об'єктів, не була підтримана 60 країнами, рішення – утрималися, а 9 країн висловилися проти. Індія всі 3 резолюції Генеральної Асамблеї ООН утримувалася від голосування. Нарендра Моді, прем'єр-міністр Індії, зазначив, що його країна має тримати війну в Україні «на відстані» [1]. Одним із лідерів щодо збільшення торгівельних потоків стала саме Індія [11]. Або, наприклад, Аргентина, яка хоч і приєдналася до групи Рамштайн, але висловила своє небажання втручатися у хід війни через загрози росії, за даними ресурсу Infobae [12].

Саміт БРІКС, у якому зараз головує росія, був проведений 22 жовтня 2024 року в російському місті казань й охоплював понад 20 очільників держав, серед них був і генеральний